

Missio Savo
 Kaavi 2.2.2013
 Kaartotien kerhohuone
 Raamattutunti: Väinö Hotti

OIKEAUSKOINEN

Opittomuuden aikaa

1500-1600-luvuilla elettiin ”puhdasoppisuuden aikaa”. Pidettiin huolta oikeasta opista; vääräuskoisia vainottiin. Samalla voitiin myös puhua ”kuolleesta oikeaoppisuudesta”. Pietismi kävi nimenomaan tämän virtauksen kimppuun ja korosti henkilökohtaista uskonelämää.

Tänään olemme toisella laidalla. Kaikki on suhteellista (relativismi). Hengellisellä kentällä painopiste on siirtynyt opista hartauteen ja tunnelmaan. Eräs aikamme teeseistä on: ”Tärkeintä ei ole oppi vaan elämä.” ”Uskova on viides evankeliumi.” ”Tekosi huutavat niin lujaa, etten kuule mitä sanot.”

Opittomuuteen on osaltaan ollut viemässä **liberaaliteologia**. Aikaisemmin Raamattu miellettiin kristinuskon oppikirjaksi. Liberaaliteologia on tehnyt sen **epäluotettavaksi myytti- ja tarukirjaksi** ja riistänyt siltä täten oppikirjastatuksen. Tämä on saanut aikaan sen, että seurakuntatilaisuuksien luonne on muuttunut opetustilanteista hartaus- ja tunnelmatilaisuuksiksi.

Edelleen kirkossa tapahtunut luopumus on reivannut kirkkoa **kansanuskonnollisuuden suuntaan**. Kirkosta on tullut ”kansanuskonnollisuuden huoltolaitos”. Tämäkin on osaltaan ollut vierottamassa kirkkoa Raamatun käytöstä.

Onko opilla väliä?

8. Mutta vaikka me, tai vaikka enkeli taivaasta julistaisi teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä me olemme teille julistaneet, **hän olkoon kirottu**.

9. Niinkuin ennenkin olemme sanoneet, niin sanon nytkin taas: jos joku julistaa teille evankeliumia, joka on vastoin sitä, minkä te olette saaneet, **hän olkoon kirottu**. (Gal.1:8,9).

9. Kuka ikinä menee edemmäksi eikä pysy Kristuksen opissa, hänellä ei ole Jumalaa; joka siinä opissa pysyy, hänellä on sekä Isä että Poika.

10. Jos joku tulee teidän luoksenne eikä tuo mukanaan tätä oppia, niin älkää ottako häntä huoneeseenne **älkääkään sanoko häntä tervetulleeksi**;

11. sillä joka sanoo hänet tervetulleeksi, **joutuu osalliseksi hänen pahoihin tekoihinsa**. (2. Joh.9-11).

”Vaikka Johannes ja Kerinthos asuivat samanaikaisesti Efesosssa, ei apostoli tahtonut olla minkäänlaisessa kosketuksessa tähän opettajaan. Kirkkoisä Irenaeus (k. n. 200) kertoo Johanneksen oppilaan Polykarpuksen (k.155) mukaan, että Kerinthos (gnostilaisuuden harhaopettaja) oli kerran eräissä Efeson kylpylässä, kun Johannes tuli sinne kylpemään. Apostoli oli silloin heti rientänyt sieltä ulos huutaen: ”Paetkaamme, ettei kylpylä kaatuisi päällemme, sillä Kerinthos, totuuden vihollinen, on siellä.” (Edvin Wirén, Kun hän avasi kirjan, s.413).

Martti Luther: *"Pitäköön siis jokainen huolta siitä, että on varmaa varmempi kutsumuksestaan ja opistaan, jotta vähääkään epäilemättä ja pelkäämättä uskaltaisi Paavalin kanssa sanoa: 'Vaikka me tahi enkeli taivaasta` jne. (Gal.kirj.sel. s.90).*

"Lankeemus opillisessa suhteessa ei ole inhimillistä, vaan perkeleellistä" (Luther, emt. s.580).

Oikea opettaja – sanan palvelija

Uskova on "Jumalan suurlähettiläs". Hänen tehtävänsä ja sanomansa on häntä itseään suurempi.

1. Koska monet ovat ryhtyneet tekemään kertomusta meidän keskuudessamme tosiksi tunnetuista tapahtumista,
2. sen mukaisesti kuin meille ovat kertoneet ne, jotka alusta asti ovat omin silmin ne nähneet ja **olleet sanan palvelijoita** (Luuk.1:1,2).

6. Mutta minä sanoin: "Voi Herra, Herra! Katso, en minä kykene puhumaan, sillä minä olen nuori."

7. Niin Herra sanoi minulle: "Älä sano: 'Minä olen nuori', vaan mene, kunne ikinä minä sinut lähetän, ja puhu kaikki, mitä minä käsken sinun puhua.

8. Älä pelkää heitä, sillä minä olen sinun kanssasi ja pelastan sinut, sanoo Herra."

9. Ja Herra ojensi kätensä ja kosketti minun suutani. Ja Herra sanoi minulle: "**Katso, minä panen sanani sinun suuhusi.** (Jer.1:6-9).

*"Vaun puhu heille minun sanani, **kuulkoot tai olkoot kuulematta**; sillä uppiniskaisia he ovat"* (Hes.2:7).

19. Sentähden, näin sanoo Herra: "Jos sinä kääntynyt, niin minä sallin sinun kääntyä, ja sinä saat seisoa minun edessäni. Ja **jos sinä tuot esiin jaloa, et arvotonta, niin sinä saat olla minun suunani.** He kääntyvät sinun tykösi, mutta sinä et käännä heidän tykönsä.

(Jer.15:19).

Opetuspuhe vai kolehtisaarna?

Tänään puhujat eivät välttämättä huolehdi tunnontarkasti siitä, että evankeliumi tulee julistetuksi, vaan painopiste näyttää olevan kolehdin saamisessa. Amerikassa tämä ilmiö on ollut jo kauan aikaa tunnettu, mutta on se nyt rantautunut tänne Suomeenkin. Hengellisetkin tilaisuudet tulevat hyvin helposti "mammonapainotteisiksi". Tällöin on suuri vaara, että Herran Henki poistuu. Varokaamme tätä kavalaria virtausta myös Missio Savossa!

Uskovien kukkaroilla käydään tänään kovaa kamppailua. Esimerkiksi TV7:ssa jokainen puhuja on hyeenan tavoin ryntäämässä uskovien rahavarojen kimppuun. Into on lähinnä verrattavissa puhelinmyyjiin. Uskovat ovat tunnetusti herkkäuskoisia; heitä on helppo huijata.

***"Totta luulen, kristikansa narrattavaks` kai on herkin,
jos vain liikkuu hurskain elein,
osaa tehdä ristinmerkin"*** (Vilho Rantanen).

Apostolit opastavat:

3. Jos joku muuta oppia opettaa eikä pitäydy meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen terveisiin sanoihin eikä siihen oppiin, joka on jumalisuuden mukainen,
 4. niin hän on paisunut eikä ymmärrä mitään, vaan on riitakysymyksien ja sanakiistojen kipeä, joista syntyy kateutta, riitaa, herjauksia, pahoja epäluuloja,
 5. alituisia kinastuksia niiden ihmisten kesken, jotka ovat turmeltuneet mieleltään ja totuuden menettäneet ja **jotka pitävät jumalisuutta keinona voiton saamiseen**. (1. Tim.6:3-5).

2. kaitkaa teille uskottua Jumalan laumaa, ei pakosta, vaan vapaaehtoisesti, Jumalan tahdon mukaan, **ei häpeällisen voiton tähden**, vaan sydämen halusta” (1.Piet.5:2).

Paavalin oma esimerkki:

14. Katso, kolmannen kerran minä nyt olen valmis tulemaan teidän tykönnne, enkä ole oleva teille rasiukseksi; sillä **minä en etsi teidän omaanne, vaan teitä itseänne**. Eiväthän lapset ole velvolliset kokoamaan tavaraa vanhemmilleen, vaan vanhemmat lapsilleen.

15. Ja **minä olen mielelläni uhraava kaikki, uhraava itsenikin, teidän sielujenne hyväksi**. (2. Kor.12:14,15).

17. Olenkohan minä kenenkään kautta, joita olen luoksenne lähettänyt, pyrkinyt teistä hyötymään?

18. Kehoitin Tiitusta menemään ja lähetin veljen hänen kanssaan; **ei kai Tiitus ole pyrkinyt teistä hyötymään?** Emmekö ole vaeltaneet samassa hengessä? Emmekö samoja jälkiä? (2. Kor.12:17,18).

Muutamaa TV7:n julistajaa tiedusteltiin Missio Savon tilaisuuksiin. Kauppaa ei syntynyt, koska taksa oli liian korkea!

Uskova tukee varoillaan oikeaa uskoa

Väärä opetus ilmenee

1. Kaikki ovat taivastiellä. 2. Lahkolaisuutena (me yksin oikeassa). 3. Yksipuolisuutena, jossa korostetaan esim. vain uskoontuloa ja uudestisyntymistä. Tämä vaara on nimenomaan vapailla suunnilla ja herätysliikkeillä. Pyhityselämä täytyy myös olla vahvasti esillä. 4. Harhautuneena seurakuntaoppina, jossa omasta pienestä ryhmästä värkätään Kristuksen seurakunta. Oikea seurakuntaoppi on vain siellä, missä tunnustetaan: SEURAKUNTA ON YKSI!

KYMMENYKSET (David Pawson)

En voi koskaan kehottaa kristittyjä maksamaan kymmenyksiä. Se kuuluu Vanhan Liiton lakiin. Se kuuluu Mooseksen lakiin. Sitä ei koskaan mainita Uudessa testamentissa pakanauskovista puhuttaessa. Juutalaiset tekivät niin, mutta ketään pakanakristittyä ei koskaan kehoitettu maksamaan kymmenyksiä. Meitä kehoitetaan antamaan.

Kuuntelin nuoren miehen saarnaa kymmenyksistä. Hän sanoi näin – ja oli tarpeeksi rehellinen sanoakseen tämän. ”Kymmenysten maksamiseen liittyy siunauksia.” Hän luki: ”Koetelkaa siis minua, ettenkö avaa taivaan akkunoita ja vuodata siunaustani yllenne” – kohdat. Sitten hän sanoi,

että kymmenysten maksuun sisältyy myös kirouksia. - Mikä onkin ihan totta. Hän jatkoi kertomalla Vanhasta testamentista kuvauksen kirouksesta ja siitä, että lastenlapsemme ja lastenlastenlapset kärsivät ellemme tuo kymmenyksiämme.

Katsoin ilmeitä seurakunnassa ja ihmisten kasvoilta kuvastui pelko siitä, että he aiheuttavat kärsimyksen jälkipolvilleen. Eikä ihme, että seuraavana sunnuntaina uhri oli aika iso. Olin kauhuissani ja sanoin, että tuo on ilkeää. UUDESSA TESTAMENTISSA PELAAVAT AIVAN TOISET LAIT! Herra rakastaa "iloista antajaa". Se ei tarkoita synkkää ja niukkaa.

"Antakoon kukin, niinkuin hänen sydämensä vaatii, ei surkeillen eikä pakosta; sillä iloista antajaa Jumala rakastaa" (2. Kor.9:7).

Se merkitsee, että haluat antaa. Ei sitä, että ihmiset pakotetaan antamaan, etteivät heidän jälkeläisensä joudu kärsimään. SE KUULUI VANHAAN LIITTOON!

Sydän vaatii

David Pawsonin teksti viittaa siihen, että **jokainen on luonnostaan juutalainen – ja katolinen**. Tällä tarkoitetaan kiintymystä: 1. Prameaan jumalanpalveluselämään. 2. Lakiuskonnollisuuteen. Lakiviehtymys näkyy selvästi suhteessa sapattiin ja kymmenyksiin.

Uuden Testamentin ohje uhraamiseen: **"Antakoon kukin, niinkuin hänen sydämensä vaatii, ei surkeillen eikä pakosta; sillä iloista antajaa Jumala rakastaa" (2. Kor.9:7).**

Uskovan tulee uhrata **sydämen vaatimuksen** mukaan! Jos uskova kokee, että saarna on raamattu-uskollista, ei hän tarvitse erikoisia "kolehtisaarnoja". Jos hän sen sijaan pyrkii tätä kautta saamaan siunausta tai välttämään kirousta, hän on lainalainen vanhatestamentillinen uskova. Tällainen anti on "pakkoantia", jota ei seuraa Jumalan siunaus ja mielisuosio, **"sillä iloista antajaa Jumala rakastaa"**.

Uskoo toisin kuin kirkko opettaa

Monet suomalaiset ilmaisevat uskonsuhteensa näin: Minä uskon, mutta toisin kuin kirkko opettaa! Tämäkin herättää muutamia kysymyksiä. Onko kirkolla yhtenäinen opetus edes kristinuskon perusasioista? Eikö yksi opeta toista ja toinen toista? Kirkolla ei ole mitään yksiselitteistä oppia!

Tuore kirkon teettämä tutkimus kertoo että enää 15% alle 30 vuotiaista ilmoittaa uskovansa kristinuskon Jumalaan. Tämän mukaan peräti 85 % tämän ikäluokan ihmisistä on takuuvarmasti "vääräuskoisia".

Kirkon reaktio

Jossakin muussa firmassa tutkimustulos olisi saanut liikettä aikaan. Kirjoittamaton talouselämän sääntö on: tulos tai ulos! Kyllähän tämän tutkimustuloksen olisi pitänyt aikaansaada "tulosvaroituksen" ja muutamia vastuussa olevia olisi pitänyt laittaa "kilometritehtaalle".

Teol. tri **Eero Junkkaala** suhtautui kuitenkin kovin tyynesti tutkimustulokseen (TV7/Café Raamattu 19.1.13). Hän ei nähnyt tilannetta lainkaan katastrofaalisena: Tilannehan voi vielä kääntyä paremmaksi; Jumala voi antaa herätyksen. Junkkaala kuuluu kirkossa ”Baabelin parantajiin”. Hän uskoo sitkeästi ”viel uusi päivä kaiken muuttaa voi”. Hän on tässä mielessä **ikuinen optimisti** - näyttökööt tutkimustulokset mitä tahansa. Junkkaala esiintyy ”rauhan julistajana”. Minusta kysymyksessä on väärä ja petollinen rauha! Jotakin samantapaista on löydettävissä **Titanic**-kertomuksesta:

”Soittokunta on järjestynyt kannelle. Senkin miehet ovat sankareita; he eivät ajattele itseään; sävelten voimalla he puhuvat sadoille ja tuhansille tyynnyttäen, sydämen kieliä koskettaen. Loppu lähenee” (Kyläkirjaston kuvalehti 1912).

”Estääkseen paniikin syntymisen Titanicin orkesteri oli soittanut tanssimusiikkia ensimmäisen luokan aulassa. Myöhemmin orkesteri siirtyi soittamaan venekannelle” (netti).

”Laivan orkesterinjohtaja Wallace Henry Hartley valitsi viimeiseksi soitettavaksi kappaleeksi legendan mukaan virren ”Nearer my God to Thee” (Sua kohti, Herrani), jonka hän omien sanojensa mukaan olisi halunnut soitettavan omissa hautajaisissaan. Virsi tunnetaan nykyään myös nimellä ”Titanic-hymni”. Titanicista pelastuneet ovat kuitenkin sanoneet, että sen jälkeen orkesteri soitti svengaavaa rab-musiikkia. Vihoviimeisen kappaleen sanottiin olevan ”Autumn”. Asiantuntijat kiistelevät vieläkin, oliko kappale ”Autumn” vai ”Song from Autumn”, vai sittenkin ”Sua kohti, Herrani”. (netti 28.12.2009 – 19:37).

Näin **Titanicin** soittokunta oli valmistamassa matkustajia Atlantin hyisiin aaltoihin – ja samalla iäisyysmatkalle. Soitolla haluttiin matkustajat pitää väärässä rauhassa ja toivossa viimeiseen saakka. Kirkkolaivassa näyttää olevan sama mentaliteetti. Matkustajilta salataan karmea totuus. Ammottavat repeämät laivan kyljessä eivät herätä huolta eivätkä aiheuta toimenpiteitä kirkon päällystössä. Elämä jatkuu entiseen, suruttomaan malliin, vaikka laiva on sukeltamassa syvyyksiin. Päällystön viesti: EI SYYTÄ HUOLEEN!

”He parantavat minun kansani vamma kepeästi, sanoen: ”Rauha, rauha!” vaikka ei rauhaa ole” (Jer.6:14).

Junkkaala eroaa tässä:

1) Jeremiasta: **”Me olemme koettaneet parantaa Baabelia, mutta ei hän ole parantunut. Jättäkää hänet ja menkäämme pois”** (Jer.51:9). Baabel oli ”parantumaton”.

2) Lutherista. Luther ei sinisilmäisesti luottanut Rooman kirkon parantumiseen. Kun Lutherille kirkastui Rooman kirkon ”hedelmät”, hän niistä päätteli, ettei paavin kirkko ole lainkaan oikea kirkko, vaan ”perkeleen kirkko”. Tuohon kirkkoon Luther **ei tahtonut suinsurminkaan jäädä!** Junkkaalalla näyttää olevan tuo Lutherin mainitsema **merkillinen usko**, joka uskoo jumalattomien koptan olevan Kristuksen kirkon – tai ainakin muuttuvan siksi ennen pitkää!

”Minäkin olen jumaluusopin tohtori enkä ole niin vähäoppinen tai kokematon siinä, kuten teidän huutajanne, jotka eivät ymmärrä omaa jumaluusoppiaan, luulevat, etten muka pystyisi sitä perustelemaan. Voisin minäkin hokea: Kirkko, kirkko, isät, isät, kuten he tekevät, ja luulevat asian

olevan sillä selvän. Mutta **minulla ei ole sellaista merkillistä uskoa**, josta Jumala on minua varjeleva, kun hän on minut siitä kerran vapauttanut, - ei ole siis minulla sellaista uskoa, **että voisin kutsua Kristuksen kirkoksi sellaista kirkkoa, joka koristaa itseään Kristuksen kirkon nimellä ja siitä kerskaa ja kuitenkin on jumalattomien kopla ja perkeleen kirkko, kuten hedelmät valtavasti todistavat puun olevan pahan...**"

3) Osmo Tiililästä ja Uuras Saarnivaarasta. Nämä molemmat olivat Jumalan lähettämiä voimakkaita pasuunoita, jotka vaativat kirkkolaivan kurssin muutosta. Tiililä totesi jo 1950-60 luvuilla kirkon olevan konkurssikypsän ja pikaisen muutoksen tarpeessa. Saarnivaara liikkui suunnilleen samoilla linjoilla.

Eskatologinen näkökulma

Eskatologia on alue, jota kirkossa on vierastettu vedoten mm. Lutheriin ja Tunnustuskirjoihin. Tämä sektori on jäänyt lähes **viidesläisten yksinoikeudeksi**. Se on ollutkin viidesläisen teologian näyttävä ja upea jalokivi. Toisaalta tällä taholla sitä on tuotu niin selkeästi ja vahvasti esille (esim. Saarnivaara), että se kuuluu jo viidesläiseen identiteettiin.

*"Ennustusten mukaan näkyväinen kirkko lopun aikoina **kehittyy kohden luopumusta**, Luuk.18:8; 2 Tim.3:1-8, mutta näkymätön kirkko, 2 Kor.11:2-4, valmistuu häihin, kunniaansa, Matt.13:18-23; Room.8:18-23; 1 Tess.4:14-17"* (Aapeli Saarisalo, Raamatun sanakirja,546)

Onko **Eero Junkkaala** täysin hukannut eskatologisen näkökulma? Toisaalta tämä kysymys on tänään aiheellista esittää koko Suomen Raamattuopistolle ja myös Kansanlähetykselle. Kirkkorakkaus on syönyt tarkkaan eskatologiset eväät. Lopunajoista puhuminen ja kirkkorakkaus eivät sovi yhteen – ne ovat toisensa poissulkevia, sillä lopun aikaan liittyy vääjäämättä kirkkolaitoksen luopumus, kuten Saarisalo (ja myös Saarnivaara) osoittaa.

Eskatologia – saarnamiehen mitta

2. Mutta hän vastasi ja sanoi heille: "Kun ilta tulee, sanotte te: 'Tulee selkeä ilma, sillä taivas ruskottaa',

3. ja aamulla: 'Tänään tulee rajuilma, sillä taivas ruskottaa ja on synkkä'. Taivaan muodon te osaatte arvioida, mutta **aikain merkkejä ette osaa**. (Matt.16:2,3).

Ilman eskatologista näkökulmaa saarnaaja on turhanpäiväinen helppoheikki – ja "unissaarnaaja". Voidakseen julistaa oikealla vakavuudella Jumalan sanaa saarnaajalla tulee olla **sormi ajan valtimolla**. Jos vartija ei tiedä, mikä hetki on yöstä, hän on kelvoton nukkuva vartija:

"Ennustus Duumasta. Minulle huudetaan Seiristä: "Vartija, mikä hetki yöstä on? Vartija, mikä hetki yöstä on?" Vartija vastaa: "Aamu on tullut, mutta silti on yö. Jos vielä kyselette, niin kyselkää; tulkaa uudelleen." (Jes.21:11,12).

Kirkkotaistelu – ohi?

Viidesläisten johtavien Jumalan miesten "voimakolmikon" (Tiililä-Muroma Saarnivaara) vahvana yhteisenä nimittäjänä oli **kirkkotaistelu**.

Tiililä professorin laaja-alaisella tietämyksellä ja arvovallalla suomi kirkkoa laidasta laitaan. Tiililä puuttui lukuisiin yksityiskohtiin, mutta hänen protestinsa voidaan myös koota yhteen lauseeseen: Kirkko oli unohtanut **tuonpuoleiset!** Tiililä puhui **ekklesiasta** laitospirkon vastakohtana.

Muroma oli ensisijassa julistaja, mutta hänkin puuttui voimakkaasti opillisiin ongelmiin. Hän taisteli voimakkaasti kasteessa tapahtuvaa uudestisyntymistä vastaan. Edelleen hän vastusti Lundilaista teologiaa, joka suomalaisella maaperällä ilmeni selkeimmin Erkki Niinivaaran ”Maallinen ja hengellinen” – kirjassa..

Saarnivaaran laaja-alaisen julistuksen kulminaatiopiste oli Kirkkojen Maailmanneuvoston edustama ekumenia. Tätä vastaan hän hyökkäsi voimallisesti asettaen sen eskatologisiin kehyksiin.

Kumppujen kätköistä armoitetut oppi-isämme huutavat: ”minä viitoitin miehen ties”. Olemmeko ylenkatsooneet johtajiemme tienviitat?

Tanskalainen pastori **Leif Andersen** kirjoittaa: *”Mielestäni kirkkotaistelu on Raamatun perusteella ainoa mahdollinen tapa jäädä uskottomaan kirkkoon...Kun jäämme uskottomaan kirkkoon, niin me olemme osaltamme vastuussa sen uskottomuudesta, jos vaikenemme!...Mielestäni meidän pitää vasta sitten panna välit poikki kirkkoruumiimme kanssa, kun emme enää voi elää tai vapaasti julistaa siinä...niin kauan kuin me voimme elää ja julistaa vapaasti kirkossa, me saamme jäädä – mutta kirkkotaistelun etumerkein”* (Perusta 4/92). Kaikille Sanaan pitäytyville Suomen uskoville lienee selvä, että **Suomessa on jo ajat sitten ohitettu aika, jolloin uskovat voivat elää ja julistaa vapaasti kirkossa.**

Kansankirkot samassa liemessä

Luther tahtoi, että kirkko olisi **Sanan kirkko**: *”Eikä kirkossa saa esittää eikä kuunnella muuta oppia kuin Jumalan puhdasta sanaa – muussa tapauksessa olkoot niin opettajat kuin kuulijatkin oppeineen kirottu”* (Gal.kirj.sel. s.79).

Luterilainen kirkko on kuitenkin pikku hiljaa siirtynyt sanan linjalta ”liturgian linjalle”. Sen papit ovat liturgisen jäykkäkouristuksen vallassa! Tähän on löydettävissä **ainakin viisi syytä**: 1. Vanhatestamentillinen malli. 2. Uskottomuus Lutherille. 3. Katolisen kirkon napanuora. 4. Papeilta puuttuu usein omakohtainen usko; heille sanan saarna on työlästä. He osallistuvat mieluummin hurskaaseen näytelmään loisteliaissa puvuissaan kuin saarnaavat korutonta parannussaarnaa. 5. Kansa vieroksuu Jumalan sanaa ja valitsee sen tilalle mieluummin liturgiset hymistykset. 6. Kansa myös rakastaa taiteellisia silmiä hiveleviä visuaalisia esityksiä.

Martti Luther ei arvostanut liturgista prameutta kovin korkealle:

*”Luther luotti liikaakin siihen, että evankeliumin henki vähitellen sisäisestä pakosta muuttaa muodot. Kun v. 1525 Wittenbergissä otettiin käytäntöön Lutherin ´Saksalainen messu`, niin jumalanpalvelusjärjestys sen mukaan liittyi pääkohdissaan vanhoihin tapoihin. Edelleen säilytettiin katolinen tapa kohottaa siunatut ehtoollisaineet kansan edessä Kristuksen kuoleman muistoksi. Samoin säilytettiin mm. kynttilät ja messupuku, ´niin kauan kuin niitä riittää`, kuten Luther sanoi. Edellinen tapa todella vähitellen hävisi, mutta messupuvut olivat niin hyvää ainetta, että ne ovat eräiden luterilaisten kirkkojen piirissä nyt jo kestäneet yli neljäsatua vuotta ja näyttävät omaavan Fenix-linnun taidon uudistua tuhkasta entistä ehommiksi. **Mitähän Luther olisi arvellut, jos hän***

olisi sielunsa silmillä nähnyt, että uskonpuhdistuksen luoman kirkon papit vielä 1900-luvulla (nyt jo 2000-luvulla) pitävät tiukasti kiinni vanhasta muodosta ja esiintyvät messupuvuissaan jonkinlaisina kuriositeetteina (harvinaisuuksina, erikoisuuksina) *muinaisilta ajoilta*” (Kares, Luther, ss.153,154).

Uuras Saarnivaara paljastaa, mistä liturgiarakkaudessa on sisimmältään kysymys. Se kuvastaa lopunajan kirkolle ominaista luopumusta:

*”Portto on ´puettu purppuraan ja helakanpunaan ja koristettu kullalla ja jalokivillä ja helmillä.´
Lopunajan luopiokirkossa on rikkautta ja liturgista loistoa. Kun kirkko on kadottanut aurinkopukunsa (Ilm.12:1), lakannut olemasta puettuna Kristukseen ´vanhurskauden aurinkoon´ (Mt.4:2), se pukeutuu sitäkin enemmän liturgiseen loistoon. Kadotettuaan puhtaan raamatullisen totuuden kullan ja aitojen kristillisten hyveitten jalokivet sen täytyy sitäkin enemmän kaunistaa itseään luonnollisella kullalla sekä sosiaalisen hyväntekeväisyyden ja maailmanparantamisen jalokivillä, jotka maailman silmissä herättävät ihastusta”* (Hedegård-Saarnivaara, Kohti suurta Baabelia, s.136).

On helppo havaita, että kaikki kansankirkot (katolinen, ortodoksinen ja luterilainen) **pullikoivat samassa inhottavassa liturgisessa liemessä**. Liturgian varjolla nämä ovat ovelasti syrjäyttäneet Jumalan Sanan – ja käyneet sille uskottomiksi!

Lyhyet saarnat

Jumalanpalvelus on tosiaan liturgiavoittoista. Saarnan pituus voi joskus jäädä 10-15 minuuttiin. **Kiinassa** pidetään lyhyenä saarnaa, joka kestää 4 tuntia. Tavallista lienee, että kun pappi kokee herätyksen ja tulee uskoon, hänellä on jaettavaa myös seurakuntalaisille – ja saarnatkin pitenevät. Tästä havainnollinen esimerkki 1700-luvulta:

Pastori Utter (Orivesi)

*”Olen tutustunut mm. Oriveden seurakunnan historiaan. 1700-luvun lopulla Orivedellä olivat melkoiset herätykset. Silloin saatiin kokea hyvin samantapaisia ilmiöitä, joista tänäänkin puhutaan kummeksuen. Konventikkeliplakaatin kiellosta huolimatta ihmiset kokoontuivat sekä kirkonmäellä että yksityisissä kodeissa. Maria Kääkky alkoi saarnata parannusta, ja kirkkoherran apulainen **Iisak Utter** koki hengellisen uudistumisen ja lähti herätykseen mukaan...*

*Pastori Utterille **saarnaaminen oli aikaisemmin vaikeata**, mutta uudistuksen koettuaan hän **saarnasi kolme tuntia yhteen menoon**. Kirkkoherra Lencqvist hermostui ja lähetti lukkarin huomauttamaan, että olisi jo virren aika, mutta Utter **jatkoi vielä tunnin**. Tuomiokapituli kokoontui ja päätti pidättää liian innokkaan papin virantoimituksesta Orivedellä. Kirkkoherra ei kuitenkaan voinut mitään, kun Utter nousi saarnastuoliin toisen vuorolla niin aikaisin, ettei saarnavuorossa ollut ennättänyt sinne.*

*Seuraavana sunnuntaina oli helluntai ja Utter saapui taas kirkkoon. Silloin kuudennusmies Henrik Hörtsänä asettui piiloon saarnastuoliin, ja kun Utter taas pyrki sinne, hän tarttui tätä kauluksesta ja vei Utterin alas...(Markku Koivisto: Nokian totuus, s.151; **Ilmari Mustonen**).*